

Αριστείδης Αντονάς / Ό γυμνός και ό ντυμένος

Ό ένας άντρας βρίσκεται ξαπλωμένος μπρούμυτα, γυμνός στην άμμο. Ό άλλος είναι ντυμένος· φοράει υπόλευκη στολή και πλησιάζει τόν γυμνό μέ σίγουρο βήμα, (όσο σίγουρο μπορεί νά είναι τό βήμα στην άμμο). Ό γυμνός άκούει τόν ήχο του βηματισμού, έκπλήσσει πού άκούει βηματισμό στην έρημη άκτή, αλλά δέν κινείται. Είναι άτυχος γιατί διάλεξε τήν παραλία στην άκρη του κόσμου, νομίζοντας πώς θά μείνει μόνος. Δέν είναι πιά μόνος. Έλπίζει βέβαια πώς ό ντυμένος θά συνεχίσει τήν πορεία του κι άς φτάνει ήδη κοντά του. Όμως ό ρυθμός του βηματισμού επιβραδύνεται. Τά άρβυλα του ντυμένου βρίσκονται κιόλας στή μύτη του γυμνού.

Σέ αυτή τήν θέση ό όρθιος άντρας κάθεται άκίνητος, στραμμένος προς τήν μεριά του ξαπλωμένου, χωρίς νά λέει τίποτε· ίσως περιμένει κάτι. Ό γυμνός γυρίζει πλάγια τό κεφάλι προς τόν ντυμένο. Βάζει τό χέρι μπροστά στά μάτια για νά άποφύγει τό ίσχυρό φώς. Από εκεί πού βρίσκεται βλέπει από τόσο κοντά τά παπούτσια, ώστε τίποτε άλλο δέν χωράει στό όπτικό του πεδίο: για τήν ακρίβεια χωράει μονάχα άμμος και τά παπούτσια του όρθιου άντρα πού είναι κι αυτά υπόλευκα όπως ή άμμος.

"Μέ συγχωρείτε. Θά πρέπει νά πάτε πιά πέρα".

Είναι οί κουβέντες πού άκούγονται στην ήσυχία του πρωινού. Ό γυμνός άντρας άπορεί μέ τό αίτημα του ντυμένου. Μένει άσάλευτος λοιπόν. Δέν αντίδρα. Πετρώνει και βουβαίνεται. Κι ό άλλος, χωρίς -ούτε αυτός- νά μετακινηθεί, έπιμένει:

"Πού είναι τά ροϋχα σας; Μαζέψτε τα και πηγαίνετε άλλοϋ. Πηγαίνετε προς τά 'κεϊ. Στην άκρη του κόλπου ή, αν προτιμάτε, - καλύτερα- άκόμα παρακάτω".

Ό γυμνός άνασηκώνεται τελικά και τρίβει τά μάτια νωχελικά.

"Άστειεύεστε μάλλον", λέει.

"Δέν άστειεύομαι. Δέν έχω ώρα για άστεϊα".

"Ξεχάσατε τότε τό μήκος τῆς παραλίας. Ξεχάσατε ὅτι ἡ παραλία εἶναι τεράστια καί –τέτοια ἐποχή- ἄδεια".

"Δέν τό ξέχασα. Δέν ξέχασα τό μήκος τῆς ἄδειας παραλίας. Οὔτε ξέχασα ὅτι τήν ἐποχή αὐτή δέν ἔρχονται ἄνθρωποι ἐδῶ".

"Υπάρχουν πολλοί ὅμοιοι κολπίσκοι πρὸς τά δυτικά".

"Πράγματι υπάρχουν", λέει ἡ σκληρή φωνή τοῦ ντυμένου.

Ἡ ἀκίνησις του δέν ὑπόσχεται κανενός εἴδους συνεννόηση.

"Μόνον ἐδῶ ὅμως", συνεχίζει αὐστηρά, "-μ' ἀκοῦτε;- *μόνον ἐδῶ* τό ἔδαφος γίνεται ἐπίπεδο, *μόνον ἐδῶ* υπάρχουν τά συγκεκριμένα βράχια πού σταθεροποιοῦν εὐκόλα τούς πασάλους καί, ἐπί τέλους, *μόνον ἐδῶ* στήν ἐδῶ καί χρόνια τήν καλύβα. Κι ἀκόμα: εἴσαστε ὀλομόναχος. Ἐγώ ὄχι. Ἐγώ περιμένω κάποια".

Ὁ γυμνός ξαπλώνει ξανά. Δέν θέλει νά ἀπαντήσῃ.

"Ἀκούσατε τί εἶπα;", ἐπιμένει ὁ ντυμένος.

"Συμβιβαστεῖτε μέ τήν ἰδέα ὅτι φέτος ἐγκαταστάθηκα ἐγώ ἐδῶ. Τό ἀποφάσισα μόλις", λέει μέσα ἀπό τά δόντια του ὁ γυμνός, πού πρόλαβε νά κλείσῃ τά μάτια.

Ὁ ντυμένος βάζει τό δεξιὸ ἄρβυλο στήν κοιλιά τοῦ γυμνοῦ. Τόν πατάει καί μάλιστα δυνατά.

"Νομίζω ὅτι ἤμουν σαφής. Ἐδῶ κατασκηνώνω *ἐγώ* κάθε χρόνο. Θά πρέπει νά φύγετε".

Ὁ ξαπλωμένος ἀρπάζει τότε τό πόδι τοῦ ὀρθοῦ. Τόν τραβάει πρὸς τά κάτω μέ δύναμη καί καταφέρνει νά τόν ἀνατρέψῃ. "Ὑστερα τόν ἀκίνητοποιεῖ, μέ μιά λαβή, καί τοῦ ψιθυρίζει στό αὐτί.

" Φαίνεστε πολιτισμένος ἄνθρωπος. Δέν σᾶς καταλαβαίνω. Ξέρετε ὅτι, ἀκόμη καί ἂν ἐρχόσασταν ἐδῶ ἀπό καταβολῆς κόσμου, δέν ἔχετε δικαίωμα νά μιλάτε ἔτσι. Ἡ ἄμμος δέν ἀνήκει σέ κανέναν. Ἀνατρέξ'τε στή νομοθεσία: δεῖτε τίς ρυθμίσεις περὶ ἐναλίου ζώνης".

Ὁ ντυμένος ξεφεύγει ἀπό τά χέρια τοῦ γυμνοῦ. Τοῦ καταφέρνει κιόλας μιά γερή γροθιά πάνω ἀπό τό στομάχι. Ὁ γυμνός διπλώνεται γιά νά προστατευτεῖ. Ὁ ντυμένος τόν χτυπάει μέ τό γόνατο στό πηγούνι. Βρίσκει δίπλα ἓνα ξύλο, τό βουτάει καί πιέζει τόν γυμνό στό λαιμό.

"Φαντάζομαι ότι ξεχάσατε τις αντιρρήσεις. Φαντάζομαι ότι αλλάξατε γνώμη· τό μέρος αυτό τής παραλίας δέν σᾶς φαίνεται πιά είδυλιακό".

"Όχι πιά", μουγκρίζει μέ δυσκολία ό γυμνός.

"Ίσως θέλετε τώρα νά πάτε πρός τά 'κεϊ. Στήν ἄκρη τοῦ κόλπου ἤ ἀκόμα παρακάτω".

"Ναί".

Τό κατάλυμα τοῦ ἀνθρώπου μέ τήν στολή στήθηκε ὅπως ἔπρεπε. Εἶναι καλά ὀργανωμένος. Κρατάει μαζί του είδικά σῦνεργα. Ἔστησε προσεκτικά τόν σκελετό τής καλύβας. Ὑστερα τοποθέτησε κατακόρυφες περσιδωτές ἐπιφάνειες, καφασωτά διαχωριστικά: τά ξέθαψε πίσω ἀπό τά βράχια. Μιά ξύλινη πλατφόρμα ἀποτελεῖ τόν ἐξώστη πρός τήν θάλασσα. Τώρα ὀ ντυμένος ἄντρας τοποθετεῖ καλάμια γιά νά κλείσει τίς τελευταῖες ὀριζόντιες ἐπιφάνειες. Εἶναι γρήγορος, μεθοδικός.

Ὁ γυμνός τόν κοιτάζει ἀπό τόν λόφο, κρυμμένος πίσω ἀπό τούς λιγοστούς θάμνους· μαζεύτηκε, ἀπομακρύνθηκε ἀπ' τήν ἀκτή, ξαπλώθηκε μπρούμυτα στούς χαμηλοῦς ἀμμολόφους. Δέν ἐγκατέλειψε τήν περιοχή. Παρατηρεῖ τήν ὀλοκλήρωση τοῦ κτισίματος. Τό λαρύγγι του πονάει ἀκόμα. Τό αἷμα χτυπάει στά μηνίγγια του.

Ἀπό τά ἀνοιχτά τής θάλασσας ἀκούγεται ὀ ἦχος κάποιας μηχανῆς. Ὁ ντυμένος ἄντρας διακόπτει τήν ἐργασία του, βγαίνει στόν ἐξώστη τοῦ καταλύματος. Στρέφει τά κυάλια πρός τό σκάφος πού πλησιάζει. Στό τιμόνι τής παλιᾶς, κακοβαμμένης βάρκας, βρίσκεται μία ψηλή γυναίκα. Ἡ μηχανή σβήνει, ἀκούγεται κιόλας ὀ ἦχος πού προξενεῖ τό ξύλινο σκάφος καθώς σέρνεται στήν ἄμμο, μέχρι νά ἀκινητοποιηθεῖ. Ὁ ντυμένος ἄντρας κάθετα ὀρθιος, ἤ γυναίκα πηδάει ἔξω καί –χωρίς καθυστέρηση- κάνει μία βόλτα γύρω ἀπό τό κτίσμα: στέκεται ἐδῶ κι ἐκεῖ, ἐξετάζει ἀπό κοντά τήν κατασκευή. Τοῦ ὑποδεικνύει συγκεκριμένα σημεῖα, ἴσως τοῦ ἐξηγεῖ πῶς νά προχωρήσει. Ὑστερα γδύνεται, πετάει τά ροῦχα της στήν ἄμμο καί πέφτει στή θάλασσα. Ὁ ντυμένος κοιτάζει γιά λίγο ἐκείνην ἐνόσω ἀπομακρύνεται καί ἐπιστρέφει στή δουλειά.

Στους άμμόλοφους ό άκίνητος άέρας πύρωσε. Ό γυμνός άντρας καίγεται καί ίδρώνει. Βλέπει τούς άντικατοπτρισμούς πού δημιουργοϋνται στό καυτό έδαφος, τήν ώραία γυναίκα νά χάνεται στήν θάλασσα, τόν ντυμένο άντρα νά συνεχίζει νά κτίζει. Ό γυμνός κινεί άργά τό σῶμα του, έρποντας σάν σαύρα στή ζεστή άμμο. Γυρίζει στήν άκτή. Από άλλη διαδρομή τώρα: ανάμεσα στίς άμμοθίνες, ὡστε ό έχθρός του νά μήν τόν άντιληφθεΐ. Πέφτει στή θάλασσα από τόν διπλανό κολπίσκο κι άκολουθεΐ από μακριά εκείνην πού κολυμπά.

Ή γυναίκα φτάνει σύντομα στήν μικρή νησίδα, κοντά στό δυτικό άκρο τοϋ κόλπου. Βγαίνει έξω καί ξαπλώνει σέ ένα βράχο. Ό γυμνός άντρας δέν χάνει χρόνο, δέν διστάζει καθόλου: καλύπτει κι αυτός τήν άπόσταση πού τόν χωρίζει από τήν νησίδα. Άναδύεται κι εκείνος, προσεκτικά, από τό νερό, έκτινάσσεται στά βράχια καί πλησιάζει πρός τό μέρος της. Ή σκιά του πέφτει κιόλας επάνω στήν ξαπλωμένη γυναίκα.

"Μέ συγχωρεΐτε", τής λέει αύστηρά. "Θά ήθελα νά πάτε παραπέρα".

Ή φωνή δέν τήν τρομάζει· ή γυναίκα στρέφει άργά τό κεφάλι πρός τό μέρος του, μετακινεί τό δεξί χέρι μπρός στά μάτια, γιά νά άποφύγει τόν ήλιο.

"Ό βράχος στόν όποίο καθίσατε", συνεχίζει σέ έριστικό τόνο ό γυμνός κολυμβητής, "είναι ό βράχος μου. Έδῶ ξαπλώνω *έγώ*. Άλλά καί ή νησίδα όλόκληρη σās πληροφορωῶ πώς μέ βολεϋει ως θερινή διαμονή έδῶ καί χρόνια. Πρέπει νά φύγετε".

Ή γυναίκα παραξενεύεται –σουφρώνει έλαφρά τά φρύδια - αλλά τελικά δέν άντιδρά: ξανακλείνει μόνο τά μάτια.

"Φαντάζομαι πώς δέν είσαστε κουφή", φωνάζει ό άντρας στό αύτί της.

"Φαντάζομαι πώς άκοϋτε τί λέω".

Ή γυναίκα άνασηκώνεται ράθυμα. Τό πρόσωπό της είναι ήρεμο αλλά έχει κοκκινίσει.

"Εΐμαστε στή μέση τοϋ πελάγους", λέει χαμηλόφωνα, "κάθομαι σέ ένα βράχο πού είναι ίδιος μέ όλους τούς άλλους καί μοϋ ζητάτε νά σηκωθῶ!

Άν είναι άστεΐο, είναι κακόγουστο: καθόλου χαριτωμένο".

"Άστεΐο! Σās βεβαιῶ: όχι "

"Δέν πιστεύω ότι σοβαρολογείτε. Θα ήταν ανήκουστο".

"Καθόλου ανήκουστο, πρέπει να ξέρετε".

"Ξαπλώστε σε άλλο βράχο, κύριε. Είναι όλοι ίδιοι".

"Ξαπλώστε *έσεϊς* σε άλλον, αφού είναι ίδιοι. Έμένα με βολεύει αυτός, ο συγκεκριμένος. Η κλίση του παρακολουθεί με ακρίβεια τη γραμμή της μέσης μου".

"Ακούστε: η παραλία είναι άχανής. Ρίξτε μία ματιά πίσω σας. Χιλιόμετρα άκτων είναι γεμάτα τέτοιους βράχους. Ξάπλωσα να ξεκουραστῶ στην άκρη μιᾶς νησίδας. Τό έχω κάνει και πέρυσσι, πολλές φορές. Ακόμη κι αν έρχεστε ἐδῶ, ὅπως λέτε, ἀπό χρόνια, σίγουρα δέν σᾶς πειράζει νά μείνω ξαπλωμένη γιά μερικά λεπτά".

"Πῶς δέν μέ πειράζει; Μέ πειράζει καί μόνον πού σᾶς βλέπω ξαπλωμένη στόν βράχο μου".

Ἐκείνη σηκώνεται, πλησιάζει τόν γυμνό ἄντρα καί τόν κοιτάζει στά μάτια.

"Ἄς τό θέσουμε διαφορετικά λοιπόν", λέει σιγανά. "Νομίζετε ότι είναι εὐγενικός ὁ τρόπος σας;".

"Στόχος μου, κυρία, δέν ἦταν νά γίνω εὐγενικός".

"Ἄλλά;".

"Στόχος μου ἦταν νά σᾶς σηκῶσω ἀπό τόν βράχο".

"Μπορούσατε νά τό πετύχετε μέ περισσότερη εὐγένεια".

"Τό ἴδιο τό αἴτημα ἀντιτίθεται σε ὅποιαδήποτε εὐγενική συμπεριφορά".

"Παραδέχεστε λοιπόν πῶς εἴσαστε ἀγενής".

"Ὑπό κάποια ἔννοια: ναι".

"Κι ἂν ξαπλώσω ξανά ἐκεῖ;".

"Θά ἀναγκαστῶ νά πατήσω μέ τό πόδι μου στήν κοιλιά σας".

"Στήν κοιλιά μου!".

"Ναι".

"Ψέματα".

"Θά τό κάνω. Καί ὑποθέτω πῶς ἡ νησίδα μου δέν σᾶς φαίνεται πιά εἰδυλιακός τόπος γιά ἡλιοθεραπεία", συμπληρώνω.

"Ἡ νησίδα σας! Τί συμπεριφορά, ἀλήθεια!".

" Συμφωνῶ μαζί σας. Τί συμπεριφορά! ".

"Συμφωνεῖτε!".

"Δέν συμφωνῶ μονάχα: ἐγώ εἶμαι τό θύμα τῆς συμπεριφορᾶς αὐτῆς ".

"Δηλαδή;".

"Παπαγαλίζω λόγια πού ἄκουσα, γιά νά δῶ ἄν φαίνονται καί σέ σᾶς, ὄντως, δυσάρεστα".

"Δέν μέ ἐνδιαφέρει. Θά φύγω".

"Ὅχι, σᾶς παρακαλῶ: μή φεύγετε· ξαπλώστε πάλι στόν βράχο".

"Τί;".

"Ξαπλώστε στόν βράχο".

"Δέν καταλαβαίνω".

Τήν πιάνει ἀπό τό χέρι καί ἀπό τή μέση. Θέλει νά τήν βάλει νά καθήσει ἐκεῖ ὅπου καθόταν. Ἐκείνη ὁμως ἀρνεῖται τώρα νά ὑπακούσει, παραμένει ὄρθια.

"Συγχωρέστε με γιά τήν ἐπίθεση. Δέν θά τήν ἀποτολμοῦσα ποτέ. Πόσο μάλλον σέ ἐσᾶς! Δέχτηκα –βλέπετε- κι ἐγώ παρόμοια ἐπίθεση ἀπό τόν ἄντρα σας".

"Τόν ἄντρα μου;".

"Τόν κύριο πού φτιάχνει τήν καλύβα στήν παραλία".

"Τί λέτε!".

"Μέ γρονθοκόπησε, μέ χτύπησε μέ τό γόνατο στό πηγούνι καί πῆγε νά μέ πνίξει μέ ἓνα ξύλο. Ἴσως βλέπετε σημάδια στόν λαιμό μου".

Ἡ γυναίκα προσεγγίζει ἀκόμη περισσότερο, μέ ἀνησυχία, τόν γυμνό ἄντρα. Ἐξετάζει ἀπό κοντά τίς μελανιές καί τά ἄλλα μικρά τραύματα.

"Τά προξένησε ἐκεῖνος;".

"Ναί, καί σᾶς πληροφορῶ πώς ἤμουν ξαπλωμένος ὅπως ἐσεῖς. Μέ ἀνάγκασε νά φύγω διά τῆς βίας".

Ἡ γυναίκα σουφρώνει πάλι τά φρύδια της.

"Ὑπερβάλετε".

Ὁ ἥλιος καίει τούς δύο ἀνθρώπους πού κοιτάζονται τώρα στά μάτια. Ὁ γυμνός ἄντρας κουνάει τό κεφάλι γιά νά νεύσει ἀρνητικά.

"Δέν ὑπερβάλω".

"Τά σημάδια δέν τά ἔκανε ἐκεῖνος".

"Ρωτήστε τον, ἄν δέν πιστεύετε".

Η γυναίκα συνεχίζει να κοιτάζει τὰ μάτια τοῦ γυμνοῦ ἄντρα. Ἀκουμπάει τὸ χέρι της στὸν λαιμὸ του, ὕστερα στὸν ὤμο του, ὅπου ὑπάρχουν ἐπίσης ἐκδορές. Τὴν ἴδια στιγμή ἀκούγονται πλατσουρίσματα στή θάλασσα κι ἐμφανίζεται αὐτὸς πού ἔλειπε. Συνεχίζει νὰ εἶναι ντυμένος, ἔπασσε μὲ τὴν στολή του στὸ νερό, κολυμπάει μὲ δυσκολία. Ἀνεβαίνει ὀρμητικά στὰ βράχια, τὰ ροῦχα ἔχουν τώρα κολλήσει πάνω του, βγαίνει ἔξω, τοὺς πλησιάζει.

"Ἐκανε κάτι; Ἀπειλήσε; Χτύπησε;", ρωτάει τὴ γυναίκα. "Τὸν εἶδα ἀνεβασμένο ἐδῶ πάνω. Εἶναι ἐπίμονος! Εἶναι ἐπικίνδυνος. Ἄ, δὲν θὰ μείνω ἀδρανής".

Ὁ ντυμένος κατευθύνεται πάλι πρὸς τὸν γυμνὸ, ἔτοιμος νὰ τὸν κατασπαράξει.

"Στάσου. Τί κάνεις;", ρωτάει ἐκείνη. "Ἄκου, σέ παρακαλῶ, κάτι".

Τὰ λόγια της τὸν σταματοῦν.

"Ἀλήθεια, ἐσύ προξένησες αὐτὰ τὰ σημάδια στὸν ἄνθρωπο;"

Ὁ ντυμένος παγώνει σὰν ἄγαλμα· δὲν περίμενε ἐπίπληξη. Στρέφεται πρὸς τὸν γυμνὸ ἀλλὰ ὁ γυμνὸς σκύβει, γιὰ νὰ ἀποφύγει τὸ βλέμμα τοῦ ἄλλου, ὅπως οἱ καταδότες.

"Προσπάθησα νὰ τὸν ἀπομακρύνω μὲ τό καλό", λέει τελικά ὁ ντυμένος.

"Προσπάθησες;"

"Ἐκεῖνος δὲν συμμορφώθηκε. Ἀναγκάστηκα..."

"Ἀναγκάστηκες;"

"Ναί, ἔπρεπε νὰ βιασῶ γιὰ νὰ κοιμηθοῦμε ἀπόψε στὴν καλύβα... ὁ χρόνος ἦταν περιορισμένος..."

Ἡ γυναίκα κάνει ἓνα βῆμα πρὸς τὸ μέρος του. Μιλᾷει τώρα σιγὰ καὶ ἐπιτακτικά.

"Δὲν θέλω νὰ ἀκούσω. Καλύτερα νὰ μὴν μιλήσεις. Ἡ συμπεριφορά σου εἶναι ἀχαρακτήριστη".

"Μὰ ...".

"Μπορεῖς νὰ ἐπανορθώσεις καὶ θὰ τὸ κάνεις: θὰ φέρεις ξύλα καὶ καλάμια καὶ θὰ στήσεις μιά σκηνή ἐδῶ πάνω".

"Στὴ νησίδα;"

"Ναί, θὰ στήσεις μιά σκηνή ἐπάνω στὴ νησίδα".

"Μά πῶς;".

"Δέν ξέρω. Βρές ἐσύ τόν τρόπο".

"Τό ἔδαφος εἶναι ἀνώμαλο ...".

"Δέν μέ ἐνδιαφέρει. Ἴσιωσέ το. Ὑστερα θά μεταφέρεις ὅλα μου τά πράγματα ἐδῶ".

"Τά πράγματα!".

"Ναί, τά δικά μου πράγματα. Τά θέλω ἐδῶ. Θά περάσω τό φετινό καλοκαίρι στή νησίδα. Μέ βολεύει ὁ συγκεκριμένος βράχος ἄς κι ἀποτυπώθηκε πάνω του τό ἴχνος τῆς δικῆς μου πλάτης".

"Ἀλλά μόλις τέλειωσα. Ἡ καλύβα εἶναι ἔτοιμη. Θά χρειαστεῖ κιόλας νά τήν χαλάσω;".

"Ὅχι. Ποιός εἶπε νά τήν χαλάσεις; Ἡ καινούργια θά γίνει ἀπό νέα ὑλικά.

Ὅσο γιά τήν πρώτη πού ἔφτιαξες, μήν ἀνησυχεῖς. Δέν θά πάει χαμένη. Θά τήν χρησιμοποιήσει ὁ κύριος", προσθέτει καί δείχνει εὐγενικά τόν ἄλλον.

Ὁ ντυμένος ἄντρας κοιτάζει παγερά τόν γυμνό. Ἔχει κάμψει τό σῶμα του, ἔχει λυγίσει, εἶναι ἔτοιμος νά σωριαστεῖ κατάχαμα. Ὁ γυμνός εἰσπνέει βαθιά τόν θαλασσινό ἀέρα.

"Νομίζω πῶς ὁ κύριος ἔχει κάθε δικαίωμα νά μείνει ἐκεῖ. Τό ξέρεις καλά. Καί ὅταν τελειώσεις μπορεῖς νά φύγεις".

"Νά φύγω;".

"Ἄκριβῶς. Θά εἰδοποιήσω ἂν σέ χρειαστῶ".

Ἡ γυναίκα κοιτάζει ξανά τόν γυμνό ἄντρα, πού γνώρισε πρό ὀλίγου. Χαμογελάει.

"Θά εἴμαστε λοιπόν γείτονες", λέει ἐκεῖνος.

"Θά γίνουμε γείτονες, ὅταν ὑπάρξει δεύτερη καλύβα".